

పిచ్చి మనిషి

రచన: దోళిశము

“ వాళ్ళొచ్చే సమయం ఐంది - నువ్వు తయారయ్యావా విజయ. ”

వంట గదిలోంచి అమ్మ కేకకి -

“ అమ్మా! అయిపోయానమ్మా ... ” అన్నాను విసుగ్గా. ఓపాతిక స.బం చాలైనా వచ్చివుంటాయి. నన్ను చూడ్డానికి కాని ఒకటిసెటిల్కాలేదు. - ఇప్పట్లో ఆయోగం లేదంటే అమ్మరినదు.

“ విజ్జి .... ” అమ్మ పిలుపు మరీ సమీపాన, మెల్లిగా వినిపించగానే “ వాళ్ళొచ్చారా ” అమ్మా అన్నాను.

“ ఆ... అ అబ్బాయి బాగున్నాడే నువ్వుకూడా చూడు ”

అనహవంగా ... అని ఆతురతగా వెళ్ళిపోయింది. కా సే ప టి కి మామూలుగా నాకు పిలుపువచ్చింది. అప్పటికి చేతిలో ఫలచారం పళ్లెంపట్టుకుని ముందుగదిలోకి వెళ్ళాను అబ్బాయివైపు చూడలని ఆతురత లేకకాబోలు-నేను అటువైపు చూశేదు. పెద్దవాళ్ళు ఆ- ఈ మాటలు మాటాడుకున్నారు కాస్సేపు తర్వాత -

“నేను అమ్మాయితో మాట్లాడితే అభ్యంతరం లేదుకదా!” మాటలకి తలెత్తి అటువైపు చూశాను కాని- మళ్ళీ - ఎందుకో వూరుకున్నాను.... అబ్బాయి వెంట వచ్చినవాళ్ళు లేని బెటకు వెళ్ళారు, కాస్సేపటికి నాన్న, అన్నయ్య కూడా వెళ్ళారు....

“ నా పేరు ప్రభాత్ ... ” మాటలకి తలెత్తి ముందుకు చూశాను. అమ్మ న్నట్టు అబ్బాయి అందంగానే వున్నాడు. కొంచెం సన్నగా వున్నా - రంగు ఎరుపు ఎత్తు - బాగా వున్నాయి. వేసుకున్న గుడ్డలు - చేసుకున్న ఫ్యాషన్ - ఆధునికంగా వున్నాయి.

“ మీ పేరు? ”

“ విజయ ” అన్నాను.

“ చాలా బాగుంది . ఆ పేరు నాకెంతిష్టమో! ”

ఏమీ తోచక నవ్వాను.

“ మేము తెలుగు వాళ్ల మే ... ఐతే నేను పుట్టింది పూనాలో. పెరిగింది గూడా అక్కడే- అందుకు మీకు తెలుగుతనం కొంచెం లోపించినట్టుగా వుంటుంది. నా పేరు కేమీలేండి - “ ప్రభాత్ ” అంటే మీకేంబాగుంటుంది, సరిగ్గా ఉదయం సమయంలో నపుట్టారని - ప్రభాత్ అని పెట్టేశారు మావాళ్ళు. ”

“ _____ ”

“ మీరేం మాటాడంలేదు... ”

“ నా పేరు విజయ అని ఎందుకు పెట్టారో నాకు తెలియదు. ”

“ భలేవారే .... ఇంకేదై నా మాటాడండి. ”

“ ఈతొందర్లో ఏంమాటాడాలో నాకు తోచటం లేదు. ” అన్నాను అప్రయత్నంగానే

“ ఐతే సాయంకాలం ఏదైనా పార్కుకి వెళ్దాం .... మీవాళ్ల పర్మిషన్ తీసుకుని.... ”

నేను సమాధానం ఏం ఇవ్వలేదు - ఈలోగా - ఇందాక బైటకు వెళ్లి నవాళ్ళు లోపలికి వచ్చారు

2

సాయంకాలం ప్రభాత్ గారితో - మావాళ్ళు నన్ను పార్కులోకి సంపించడం నాకు చాలా ఆశ్చర్యంగా అనిపించింది. అబ్బాయి కట్టుకొనుకలు - అవి ఏవీ అడగలేదని - మావాళ్ళకి అబ్బాయిపై చాలా పెద్ద సద్భావం కలిగినట్టుంది - అతను చెప్పిందే - వేదవాక్యంలా పాటిస్తున్నారు.

పార్కులోగూడా - అతనే ఏవేవో మాటాడాడు. ముఖ్యంగా భార్యాభర్తల్లో దాపరికం ఉండగూడదని చాలా ప్లెయిన్ గా - నిర్మలంగా - ఉండాలని - ఇంకా ఈ

లాటివే - ఏవేవో చెప్పి - "నాగురించి - మరేమైనా అడగాలనుకుంటే - అడగండి. చెప్పాను." అన్నాడు.

" ఏమడగనూ? "

" ఏమైనా డబ్బు - ఆస్తి - చదువు - ఉద్యోగం... "

" అవన్నీ మావాళ్లే అడిగారు గదా? "

" హాబీసు, అలవాటు "

" వాటిగురించి తెలుసుకోవాలనిలేదు "

" ఎందుకు? "

" మీకు సిగరెట్ కాల్సే అలవాటుందనుకోండి - కాని నాకది ఇష్టంలేదు. అలాటప్పుడు - ఆ అలవాటును మీరు మానుకోగలరా? " మానుకోమని నేను మిమ్మల్ని అనడం సమంజసనీయమా! "

" సమంజసనీయం గురించి మీరు ఆలోచించకండి. మానుకోమంటే మాత్రం నేను మానుకో గలను. "

" ఐతే ఇంకా మంచిది "

" కాని మీకు ఇష్టంలేనివి - నేను మానుకోలేనివి వుంటే - "

" మనిషి దగ్గర అడెషబులిటీ అంటూవుంటే - ఈరకం పట్టం పులేవీ ఉండవనుకుంటాను .... "

అడెషబులిటీ ప్రతీచోట వుండదండీ... ముఖ్యంగా ప్రేమ వ్యవహారాలు - ప్రీకె నా పురుషుడుకె నా అసలేవుండదు ... అన్నట్టు నా గతం గురించి మీకు ఏమైనా వివరాలు కావాలా? "

" భవిష్యత్తుగురించి ఏమైనా చెప్పగలిగితే చెప్పండి. " నవ్వుతూ అన్నాను. ఆతనూ నవ్వి

మనిద్దరికి పెళ్లిబాతుంది. నా ఉద్యోగం హైదరాబాద్ కాబట్టి - ఇద్దరంకలిసి అక్కడ కాపురం పెట్టాము .... ఇంక... " అతనికేదో అనబోయాడు. ఈలోపలే నేను " అంతవఱకుచాలు... ఇంకా చెప్పే జ్యోశ్యంలా వుంటుంది. " అన్నాను.

" మీరు చాలా బాగా మాట్లాడారు " అన్నాడు.

క్రాంతకదా - అలాగే అనిపిస్తుంది "

" మరి నామాటలేవీ మీకలా అనిపించలేదా! "

“నేనింకా పాతబడలేదుకదా! మీతో ఇంత ప్రేమగా మూవ్ కాకపోతున్నట్టున్నాను ”

3

వారన్నట్టు మా ఇద్దరికీ పెళ్లైంది.
 రేపే హైదరాబాద్ కు మా ప్రయాణం,
 ఈరోజు రాత్రికి ... కోఠనం.

“ విజయ్ .... ” నాకు అతిసమీపానికి వచ్చి వారు పిలిచిన పిలుపుకు -
 చాలారకాలుగా కదిలిపోయాను నేను

“ నన్నేమైనా అడగాలనివుంటే - అడుగు విజయ.... ”

“ ఏమడగనూ? ”

“ నేను కేవలం నీమనిషిని.... ఎవరినీ ప్రేమించి ఎరుగను....నాకు ఇంకేవీ
 తెలియవు ....”

నేను ఇంకాస్త వారికి దగ్గరకు జరిగాను....

“ నువ్వు నా మనిషివేనా? ” ఆతురతగా, అసహనంగా అడిగారు...

“ జన్మజన్మలకి ” అన్నాను. మనస్ఫూర్తిగా. వెంటనే - నన్ను తనకు
 అదుముకున్నారు వారు.

4

హైదరాబాద్ లో మేముండేది - చిన్నఇల్లు కానిపొదికగా అందంగావుంది
 ప్రత్యేకంగా అద్దెల కోసం మే కట్టించారట అందుకు - ఆచిన్న ఇంట్లోనే -
 అన్ని రకాల సౌకర్యాలున్నాయ్ మేము వచ్చిన కొన్నిరోజులకి మా వెంట
 తెచ్చుకున్న పెట్టెలనీవిప్పి, ఇల్లంతా సర్దం, ఆరోజు వారికి ఆ ఫీసు సెలవుకాబట్టి
 ఇంట్లో ఉన్నారు. పనిలో నాకెంతో సహాయకరంగా వున్నారు తాను మగమనిషి
 కాబట్టి ఫలానా పనులేచేయాలి. కొన్ని రకాలపనులు - కేవలం ఆడవాళ్లే చేసేవి
 అన్న వియమాలు లేకుండా, అన్నిపనుల్లో వారి సహకారంనాకుండేది. చాలా విష
 యాల్లో ఉన్నతమైన సంస్కారం-కొట్టచ్చినట్టు స్పష్టంగా కన్పించి ఆశ్చర్యంగా
 అబ్బురంగా, నిండుగా, తృప్తిగా అనిపించేది.

సాయంకాలమువఱకు, ఇల్లు మొత్తం సర్దటం జరిగి నాపుస్తకాల పెట్టె
 మాత్రం ఓటి అలాగే ఉండిపోయింది. అవి మళ్ళీ ఎప్పుడైనా సర్దవచ్చు అను

కున్నాను. ఆమాట వారితో అంటే — “ అబ్బే! రేపటివని ఈవాళ చేసేయాలి. ”
 అని ఆపెట్టి తెరచి — “ నీకు నవలలు అంటే ఇంత ఇష్టమా. ఓ హాో ఇన్ని
 నవలలే! “అన్నారూ-ఒక్కొక్క నవలే పెట్టిలోంచి తీస్తూ కొన్నిటివి పేజీలుకూడా
 తిప్పిచూస్తూ .... “ ఇంటిదగ్గర పొద్దుపోయేదికాదు.... పెద్దక్కయ్య — అమ్మ —
 ఇంటిపనులు చూసుకునేవారు — నాకేం పనికూడా ఉండేదికాదు, ”

“ అందుకని — ఈనవలలన్నీ చదివేదానివన్నమాట.... ”

‘చలం నవలలు గూడానా!’

‘చౌను. అవి చాలా గొప్పగా ఉంటాయి...’

‘రవీంద్రనాథ్ టాగూర్ ... శరత్ ...’

“ డెంగ్రీసాహిత్యం ఎంత చదివినా — ఇంకా క్రొత్తగానే వుంటుంది ”

“లత.. ”

“విజయవాడగురించి ఉన్నదున్నట్టు రాస్తారావిడ — ఉన్న ఊరు విశేషాలు
 తెలుసుకోకపోతే ఎలా?”

“కోడూరు కౌశల్యాదేవి.... ”

“భాష తియ్యగా వుంటుంది.”

“యద్దనపూడి...”

“భావాలు తియ్యగా ఉంటాయి.... ”

“ముప్పాళ రంగనాయకమ్మ...”

‘గాడాంధకారంలో — ఓ దివ్య వెలిగించగలిగారావిడ...’

“అంటే — ”

“ఏదోలెండి...”

“ఓ ఇంకా చాలా చాలా ఉన్నాయి... డిటెక్టివ్ సాహిత్యం... చారిత్రాత్మక
 నవలలు... అభిసారికలు... ..నవల Good.... ఇంకా... ఇదే
 మిటి ఏదో లెటర్.... మన రైటింగ్ లో ఉన్నట్టుందికదా...” మాటాద్దో మాటాద్దో
 వారు ఆగిపోయారు... నేను నవలలపై ఉన్న బూజు దుల్పుతూ... ఆల్మారాలు
 వాటిని సర్దుతోన్నాను....

“విజయా.... ” ఎంతో సేపటికి పిలిచారు....

“ఏమిటండీ...” అన్నాను వారివైపు తిరిగిచూడకుండానే....

“నువ్వు రాసిందే ఏదో ఉత్తరం ఉన్నట్టుంది ..”

'ఉండనీయండి....'

'అంటే మళ్ళీ దాచిపెట్టమంటావా?'

'ఏముత్తరం?' కొంచెం విసుగానే అటువైపు తిగిచూచాను. వారిచేతిలో—
ఏదో చిన్న తెల్లకాగితం వుంది— నేను— అది ఏ ఉత్తరమో పోల్చుకోలేక
పోయాను.

"చదువుకుంటావా?" వారే అడిగారు....

"మీరే చదవండి..." అన్నాను.

వారు నావైపు ఓమారు ఆదోలా.... కొత్తరకంగా చూచి.... 'ఊ, విను'
అని— ఉత్తరం చదవసాగారు....

"అంకుల్! దయచేసి ఎప్పటిలా నాకు పుస్తకాలు పంపిస్తోఉండండి. నాకు
ఓ పదిరూపాయలుగూడాకావాలి. నన్ను మీకూ తురిగాభావిస్తారని ఆశిస్తాను... మిగతా
పన్నీ మరచిపోండి, విజయ్ "

ప్రళయమా.... భూకంపమా... ఏదో ఈ రకం వస్తోన్నట్టు కంపించి
పోయాను.... కాళ్ళు తల తిరిగి... మనిషినే ఆదోలా ఐపోతోన్నదాన్నలా....
ఎంతో ప్రయత్నంమీద నన్ను నేను సంభాళించుకుంటున్నాను—

"విజయ్..." వారు పిలిచి— 'ఈ ఉత్తరం నువ్వు రాసిందేనా?'
అడిగారు....

"ఔను—" అన్నాను....

కొంచెం సేపాగి వారు— 'నేను కాస్పేపలా బైటకు వెళ్ళి వస్తాను' అని
నా సమాధానం ఐనా వినకంపా— ఉన్నపకంగా లేచి వెళ్ళిపోయారు.... సాయం
కాలం సినిమాకి సెళదాం అని— వంట తొందరగా ముగించాలని— తానుగూడా
సహాయం చేస్తానని అన్నవారిల్లా అన్నీ మరచి అలాగే వెళ్ళిపోయారు.... నా
ఏదో కంపరం బయలుదేరింది. ఐనా దాన్ని అణుదుకుంటూనే— వస్తువులన్నీ సర్ది
సినిమా సమయానికే వంట పూర్తి చేసి— వారికోసం నిరీక్షిస్తో కూర్చున్నాను— సమ
యానికే వారొచ్చారు ఐతే— తనకి ఒంట్లో బాగాలేదని— 'సారి' చెప్పి— వెళ్ళి పడు
కున్నారు దగ్గరకు వెళ్ళటానికి నాకు ధైర్యం చాలటంలేదు.... ఊరుకున్నా. భోజనం
అప్పుడు— "ఆరోగ్యంగా లేదన్నానుకదా" అని రెండుముదలు తిని లేచారు, బల
వంతంచేసి తినిపించాలని అనిపించినా— అలా చేయలేకపోయాను. రాత్రి పడుకో
బోయేముందు— ఎక్కడ పడుకోవాలో తోచలేదు. వారి ప్రక్కలో పడుకుంటే

ంకా కోసం వస్తుందేమో... విడిగా సక్రమ పర్చుకుంటే— “ఎందుకలా పడు కున్నావండీ!” ఏం సమాధానం చెప్పనూ! పడగదిలోన టేబుల్ ముందు కుర్చీలో కూర్చున్నాను. ఎంతో సేపటికి—

‘నువ్వు పడుకోవా?’ వారడిగారు.

“నిదురరావటంలేదు...”

“ఇలారా నా దగ్గరకు...” పిలిచారు... వెళ్ళగానే

“నువ్వు లేకండా నేనుండగలనా? నా తరంకాదు— నా తరంకాదు...”

అంటూ— ఆవేశంగా— నన్ను తనకు ఆదుముకున్నారు

...

...

...

....

“విజయా నువ్వింత సుఖాన్ని నాకందిస్తోంటావ్! ఈ ఋణ మంతా నేనెట్లా తీర్చుకోగలనని...” వారి ఉద్రేకం తారస్థాయి అందుకుంటున్నప్పుడు— ఈ మాట లన్నీ అన్నాడు రోజులానే.... ఆ తర్వాత స్నానాలగదిలోకి వెళ్ళావాక, నేనంటూ అక్కడ ఉన్నట్టే తనకు తెలియనట్టు.... ఒక్కమాటయినా మాటాడకండా ఇంకో వైపు ముఖం చేసుకుని పడుకున్నారు. రోజూ ఐతే... ఆ తర్వాతగూడా ఓ అరవ గంట ముచ్చట్లు చెప్పేవారు ... తమాషా తమాషావి.

నాకు ఎంత ప్రయత్నించినా నిదురరాలేదు... ఎంత వద్దు కూడదు అను కున్నా, 10 ఏళ్ళ గతంలోకి వెళ్ళింది మనస్సు. అప్పటికి నాకు పదేళ్ళుంటాయి. ఆరవక్లాసు చదివేదాన్ని. నా క్లాసు పుస్తకాలుగాని, పెన్సిలు, రబ్బరుగాని ఆవస రం ఉన్నప్పుడు— అమ్మతో చెపితే— “జ్యోతీ స్టోర్స్ అంకుల్ ని అడిగి తీసుకపో— సాయంకాలం డబ్బు పంపిస్తామని— ఇప్పుడు పనిలో వున్నాను” అనేది ఆ రక ముగా ఆ అంకుల్ తో పరిచయం అభివృద్ధి ఐంది. ఆయన స్టోర్స్ కి వెళ్ళినప్పుడల్లా నాకు కావాల్సిన వస్తువుతోబాటు ఓ పిప్పరమెంటు— ఇచ్చే వాడు— అతని స్టోర్స్ కి వెళ్ళటం— యెంతో ఉత్సాహంగా ఉండేది అతనోరోజు, మా ఇంట్లో ఏదైనా పోర్ట్ ఖాలీగావుంటే— మీ అమ్మని అడుగు విజయ— మా ఆవిడ వస్తోంది. నాకు చిన్న పోర్ట్ కావాలి” అన్నాడు, అమ్మతో ఆ విషయం చెపితే— “వచ్చేనెలకైతే— ఖాళీ టేబులందని చెప్పు” అంది. ఇంకోనెలమీద— ఆ అంకుల్, ఆయన భార్య సుశీలాంటి, వాళ్ళ పిల్లలు మా ఇంటికి వచ్చారు. వెనకపోర్ట్ లో ఉండేవారు. క్రమంగా మా కుటుంబంతో— వాళ్ళ కుటుంబానికి సన్నిహితం ఏర్పడింది. సుశీలాంటి— పచ్చళ్ళు— ఫలహారాలు పంపించేది. అమ్మ ఇంట్లో ఏదైనా

కూరగాయలు పండినవి. ఇచ్చేది, ఒకరింట్లో పసికి— ఇంకొకరి సహాయం ఉం
 డేది. అంకుల్ తన పిల్లలని— దగ్గరకు తీసుకొని ముద్దు పెట్టుకున్నట్టుగా నన్ను
 ముద్దుపెట్టుకునేవారు ఓసారి నేను స్టోర్సుకు వెళ్ళినప్పుడు— లోపలివైపు అంకుల్
 ఒక్కరే ఉన్నారు. నేను బయటినించి పిలుస్తూ లోపలికి వెళ్ళేసరికి దోవతి ఊడి
 పోయి ఉంది— తొడలమీద ఏదో పట్టి వేసుకుంటున్నారు... 'ఏమైంది అంకుల్'
 అడిగాను. "కురుపుబంది— బెల్లోనా వేస్తోన్నాను...." అన్నారు... 'అయ్యో!
 అక్కడయ్యిందా?' అన్నాను.... ఊరి ఇంకా ఇక్కడగూడా" అంటూ ఇంకా
 పైవరకూ చూపించారు, పొరపాటున చూపిస్తోన్నట్టు— తనకు తెలియకండానే—
 అదెదో జరిగిపోతోన్నట్టు చూపించారు. నాకు యెంతో అసహ్యంగా వుంది. కాని
 ఆసక్తి గాగూడా.... చాలాసేపు అలాగే చూస్తూ ఉండిపోయాను.... అతను దగ్గరకు
 పిల్చుకుని గట్టిగా ముద్దుపెట్టుకున్నాడు... కాని ఆ ముద్దు ఇదివరకటిలా లేదు...
 ఆ రోజు నాకు రెండు బిస్కట్లు, రెండు చాక్లెట్స్ గూడా ఇచ్చి— "రేపుగూడారా"
 అని చెప్పాడు. ఇంకోరోజు వెళ్తే నన్ను స్టోర్సులో లోపలివైపు లాక్కుపోయి,
 "నాకింకా కురుపు తగలేదు చూడు" అని మళ్ళీచూపించి "ఫరవాలేదు ముట్టిచూడు
 అన్నాడు. ఆ రోజు 2 అణాలుగూడా ఇచ్చాడు.... అప్పటికి నాకు 11 ఏళ్ళు.
 క్రమంగా నాతో— ఏవేవో చేయించుకోవటం, నాకు చేయటం. ప్రతిఫలంగా అన్నట్టు
 తనకు తోచినవి నాకిచ్చేవాడు. నాకు ఆదో అలవాటు ఏపోయింది అతనిదగ్గరకు
 వెళ్ళకండా ఉండలేకపోయేవాన్ని. నన్ను అనుభవించడానికి చూచేవాడుగాని, నాకు
 కొంచెం బాధ కలగగానే— భయపడి వదిలేసేవాడు. నాకు పద్నాలుగుఏళ్లు వచ్చిన
 రోజుల్లో ఓసారి— 'నేను చెప్పినట్లు వింటే 10 రూపాయలిస్తాను— సినిమా
 చూడొచ్చు. డిటెక్టివ్ ఇస్తాను.... ఇదో ఈ పత్రికలో చూడు వాళ్ళు ఎలా చేసు
 కుంటున్నారో...." ఈ రకంగా ఏవేవో మాయమాటలు చెప్పి— నన్ను అనుభ
 వించినంత పనిచేసాడు. నాకు మరీ నొప్పిగా అనిపించగానే అతన్ని తోసి— బయ
 లకు పరుగెత్తుకునిపోయాను. ఇంటికి వెళ్ళాక నేను చేసినపని చాలా చెడ్డదని—
 తప్పని— అనిపించసాగింది. అప్పటికి కొంత యోచించగలిగే శక్తి వచ్చింది ఏమ
 యినాసరే ఇంక స్టోర్సుకు వెళ్ళగూడదు అని నిశ్చయం చేసుకున్నాను అతను
 ఇచ్చే డబ్బుమూలాన నా ఖర్చులు పెరిగిపోయిఉన్నాయి, నా అవసరానికి డబ్బులేక
 పోతే— క్లాసులో ఎవరిదగ్గరె నా అప్పుతీసుకుని— మళ్ళీ అంకుల్ ను అడిగి యిచ్చే
 దాన్ని. క్లాసు అమ్మాయి— డబ్బుగురించి పీక్కు తినటం మొదలుపెట్టినప్పుడు

అంకుల్ కు ఉత్తరం రాసాను. ఆరూపాయలు పంపించమని- పుస్తకాలకి బాగా అలవాటుపడ్డాను. కాబట్టి పుస్తకాలు పంపించమని రాసాను అప్పట్నుంచి మళ్ళీ వెళ్ళకల్సిలేదు కాబట్టి- అవనీ- మర్చిపోమ్మని నన్ను కూతురిగా భావించమని రాసాను... ఐతే అంకుల్ కు ఆ ఉత్తరంగూడా పంపించలేదు. ఆ రకం పుస్తకాలు చదవటం మానేసాను. ఏదోవిధంగా క్లాసు అమ్మాయి ఉప్పుతీర్చి- ఆ విధమైన ఖచ్చుల మానేసాను. అతను వచ్చి నన్ను మాటాడించేవాడు- స్టోర్సుకి రావడం లేదని- రమ్మని- మరీమరీ పిలిచి వెళ్లేవాడు.... కాని ఆ మాటల్నిగూడా పట్టించుకోవటం మానేసాను. మరీ అవసరంపడి- తప్పనిసరైనప్పుడు- ఒక్కటి, ఆరూపాయల మాటాడేదాన్ని అంతే అతన్ని దుయ్యబట్టడంగాని, ఇంట్లో ఎవరితోనైనా చెప్పటంగాని- ఎందుకో నాకు అనవసరంగా అనిపించాయి- ఈ మార్పు నాలో యెందుకు కలిగిందో నాకు తెలియదు. నాకు మరీ బాధకలగటంవల్లనో- లేక అతనిమీద, అసహ్యం పుట్టో.... లేదా- నన్ను మంచిమార్గంలో పెట్టేవారు ఎవరు లేనికారణాన నాగురించి నేనే యోచించుకుని ఈ నిర్ణయానికి వచ్చానోగాని.... ఆ నిర్ణయం ఇంక మారలేదు కొంచెం సేపటికోసంగూడా ఆవ్యక్తి గురించి - ఆలోచించాలని అనిపించదు. ఐతే ఆ రోజు- అప్పుడు రాసిన ఆ ఉత్తరం ఏదో నవలలో ఉండిపోయి ఈ రోజు- ఇప్పుడు వారి చేతుల్లో పడింది.

5

“విజయా.... విజయా...” వారి పిలుపుకి మేలుకున్నాను.

“ఆఫీసుకి ససుయం టౌతోంది- వంట ఇంకా ఆరంభం చేయలేదునువ్వు” వారి మాటలకు ఆతురతగా లేచి- పనిలో జొరబడ్డాను బోజనమై ఆఫీసుకి వెళ్తోన్నప్పుడు—

‘నీకేమైనా డబ్బు కావాలా?’ అడిగారు. ఇన్నిరోజుల్లో, ఎన్నడూ ఈమాట అడగలేదు.

“ఎందుకూ?” అన్నాను ఆశ్చర్యంగా.

“బాగుంది- సంసారంకోసం” అన్నారు- బలవంతంగా నా చేతిలో పది రూపాయల కాగితం ఉంచుతూ... ఇల్లుదాటబోయినవారల్లా మళ్ళీ ఆగి—

“నీకేదైనా పుస్తకం కొనుక్కురానా?” అడిగారు.

“వద్దు ఇంట్లో బోలెడు పనుంది—” అన్నాను నవ్వుతూ.... కాని వారు

వెళ్ళిపోయాక, నిన్నటి ఉత్త గాన్ని వారు మరిచిపోలేదని అనిపించాక. తలుపులు మూసుకుని లోపల కూర్చుని ఏడ్చాను. దేవతలాటి మనీషికి నా చూలాల బాధ కలుగుతోందికదా అని

సాయంకాలం వారు ఆఫీసునించి ఇంటికివచ్చేప్పుడు — నాకోసం “స్వీట్ హోమ్” నవల 2 భాగాలు, పువ్వులది పెద్ద పొట్లం, బాలాజీబజ్ రింగ్ నించి ఏవో స్వీట్స్ తెచ్చారు. ఆ మిఠాయిదుకాణం— ఆక్కడ— పేరుగలదట...

వచ్చిన్నించి రాత్రి పడుకోబోయేవరకుగూడా ఏవేవో మాటలు ముచ్చట్లు చెప్పారు. కాని ప్రతిమాట చాటున, గుప్తంగాబాధ, వ్యధవ్యక్త మవుతూఉండినాయి మాటలసందర్భంలో వాడన్నారు.

“ఎంతో అదృష్టవంతులకుగాని ఇల్లు స్వర్గంగా, ఇల్లాలు దేవతగా దొరకవు అని.

“అదృష్టవంతులకుకాదు— సమర్థులకి అవి రెండూ దొర్కుతాయి” అన్నాను వారు నావై పోవారు— చూచి కొంచెం ఆగి— “ఔను నువ్వన్నదీ నిజమే—” అన్నారు.

రోజులు గడిచిపోతున్నాయి ఇలాగే....

1, 2 సంవత్సరాలు గడిచిపోయాయి. మేము సుఖంగా ఉన్నామని అనలేను వివిక్రవిభానంలో గడుస్తోంది మా సంసారం. ఆసారి దీపావళి పండుగకి అమ్మవాళ్ళనించి రమ్మని ఉత్త రంపస్తే— నేనే వద్దన్నాను ఇక్కడ ఈ చిన్న ఇంట్లో వారి సన్నిధిలో దొరికే ఆనందం, తృప్తి, ఈ ప్రపంచంలో ఇంకెక్కడా దొరకవనిపించి, అవి పోగొట్టుకోవటం ఇష్టంలేక అలా అన్నాను. పండుగకి నాకు కొత్త తీర తీసుకొచ్చారు. నేనే మావారికి ఆనాడు తలంటి ప్నానం చేయించాను. ఇద్దరంకలసి— భగవంతునికి పూజచేసి, వండుకుతిని, మ్యాట్టికి పిక్చర్ కు వెళ్ళి అలాగే— రాత్రిభోజనం హోటల్లోచేసి— లైటింగ్ కూడాచూచి, ఇంటికి తిరిగివచ్చాం. చాలారోజులతర్వాత వారు ఎంతో ఉత్సాహంగా కనిపించారు. వెళ్ళయిన మొదటిరోజుల్లో ఉండే సీర్మలత్వం కనిపించింది వారిలో.... మొత్తం మీద— ఆ రోజు పండుగసుఖాన్ని సంచుకుని బాగా అనుభవించాం.... పడుకొనబోయేముందు— మంచంనిండా పువ్వులు చల్లారువారు. “పువ్వులన్నీ చల్లేసారా?” అడిగాను—

“ఉహూ— ఇంకా ఉన్నాయి” అని మిగతావి— నామీద గ్రుమ్మరిస్తో “దీపా

వళినాడు లక్ష్మీపూజ చేస్తారేమోకదా... నేను— నా గృహలక్ష్మికి పూజచేస్తున్నాను. అన్నారు. ఈ క్షణాలు ఇలాగే ఆగిపోతే బాగుండుననిపించింది. కాని ఆ క్షణం గడిచిపోయినట్టుంది— “విజయా” పిలిచి వారు “ఈ జీవితం ఎట్లావుంది నీకు?” అడిగారు.

“చాలా గొప్పగావుంది” అన్నాను.

“నాకూ తృప్తిగా, ఆనందంగానేవుంది, కాని ఏదో చిన్న లోపం. మానసిక మైన చిన్న వ్యధ” అన్నారు.

“_____”

“అదిగూడా లేకండా ఉండానిపిస్తోంది”

“_____”

“మాటాడవేం విజయా?”

“చిన్నచిన్నవాటిగురించిగూడా పట్టించుకుంటే ఎట్లా?” అన్నాను బలవంత గానే నవ్వుతూ....

“తమాషా కాదు విజయా... నిజంగా చెబుతున్నాను. నాకుతెలుసు— నువ్వు నాముందు— ఏమీ దాచవని.... పైగా భార్యాభర్తలమధ్య అరమరికలేవి ఉండడం నేను ఎంతమాత్రం సహించను” వారు మనిషే అదోలా మారిపోయి మాటాడు తున్నారు.

“ఇప్పుడు ఈ మాటలన్నీ ఎందుకండీ... ఏమైందని....” అన్నాను వారు ఏం అడగబోతారో తెలిసినా, తెలియనట్టు....

“నీకాఉత్తరం రాసిన అంకుల్ ఎవరు?”

ఉత్తరం ఏమిటి, అంకుల్ ఎవరూ అని అడగాలనుకున్నాను కాని— నాకే నచ్చక— యధార్థం చెప్పాను

‘అతను మా యింటి వెనగభాగంలో అద్దెకుండే ఆయన.’

“పేరేమిటి?”

“పూర్తి పేరు తెలియదు— మూర్తి అంటాము...”

“ఓహో అతనా! ధోవతి, కంటితద్దాలు, ఖద్దరుషర్టు...”

“ఔను...”

“అతనిదగ్గర నువ్వు డబ్బు ఎందుకు తీసుకునేదానివి?”

“నేను తీసుకోవటం ఏమిటి... అతనే నాకివ్వాలి ఉండి...” దాచాను.

“అంటే...”

“వస్తువులు తీసుకుని- వందరూపాయలిస్తే- చిల్లరలేక- తర్వాత ఇస్తానని అన్నాడు- ఆ డబ్బే అమ్మ అడిగితే- ఉత్తరంలో రాసాను’ నాకు చేతనైనంత గట్టిగా అబద్ధం ఆశాను.

“అతను నీకు పుస్తకాలు ఎందుకు తెచ్చిచ్చేవాడు”

“ఒక్క-ఇట్లో ఇంటున్నవాళ్ళకు ఆకాస్త ఒకరికి ఒకరి సహజారం ఉండదా? ఐనా ఆ ఉత్తరం గాసి ఓ 12, 13 ఏళ్ళు గడిచిపోయివుంటాయి. ఇప్పుడు ఆ వివరాలన్నీ మీరు అడిగితే ఎట్లా? ఆ చిన్న వయసులో- రాయగల్గి రాయలేకరాసినవచ్చిన ఉత్తరం” అన్నాను.

“మరీ అంత చిన్నవయసుకాదు విజయా నీది... అంత చిన్నవయస్సే గాని ఐతే- నన్ను మీ కూతురిలా భావించమని అడిగేదానివికాదు.... నిజంచెప్పు నామీద ప్రవణించేసి- నిజంచెప్పు నీకూ అతనికిగల సంబంధం ఏమిటి? మన ప్రేమమీద- మన ఈ కలయికమీద- ఒత్తేసి- నిజం చెప్పాలి విజయా... దాచావంటే నేను ఎంతమాత్రం ఒప్పుకోలేను... నువ్వు అబద్ధం ఆడుతున్నావని తెలిస్తే బహుశః చచ్చిపోతానేమోకూడా....”

“అప్పటికి నాకు చాలా గొప్పవయస్సండీ ” ... భయంపట్టుకుంది నాకు.

“అ... ఆ— Good ... ఐతే...”

“ఆ మూర్తి అంకుల్ మంచిమనిషికాడు...”

“ఏం చేసాడు... నిన్ను- చెప్ప- భయంలేదు- నిజం చెప్ప- నిన్ను రమ్మన్నాడా.... తనతో కలియమన్నాడా?”

“ఊఁ”

“మరి నువ్వేంచేసావ్...” గబగబా అడిగారు.

“నేనేం చేయలేదు-”

“పోనీ వాడేం చేసాడు...” ఆతృతపడుతూ అడిగారు.

“బలవంతం చేసాడు-”

“బలవంతంచేస్తే- నువ్వు అల్లరెండుకు చేయలేదు?’ గర్జించారువారు...

“నాకు తోచలేదు- నా తప్పయింది-”

“నిన్ను పాడుచేసాడావాడు?” దిశలు దద్దరిల్లాయి అనిపించింది నాకు....

“మాటాడవే!?”

“ప్రయత్నం చేసాడు...”

వారు నన్నిలాగే మంచంమీద వదిలి- బైటకు వెళ్ళిపోయి- ఆ రాత్రి ఏ రెండుగంటలకో ఇంటికి తిరిగివచ్చారు. అంతవరకు నేను టేబుల్ ముందున్న కుర్చీలో కూర్చున్నాను- నిదురరాక.

“ఇంకా నువ్వు నిదురపోలేదే?” రాగానే వల్కరించారు నన్ను. “నిదుర రాలేదు” అన్నాను.

‘పడుకుందువుగాని రా’ పిలిచారు.

వెళ్ళగానే- ఓ పాపాయిని దగ్గరకు తీసుకున్నట్టు- తీసుకున్నారు నన్ను. ఎంతో సేపు వారికళ్ళవెంట నీరు కారిపోయింది- ఆమీదట- “నాకీ విషయం ముందే ఎందుకు చెప్పలేదు విజయా?” అడిగారు.

“నా నిన్నతనంలో- ఎవరో పాపాత్ములు చేసినపనికిగూడా- సంజాయిషి నేనే ఇచ్చుకోవాల్సివుంటుందని తెలిస్తే- ముందే ఆ విషయాన్ని చెప్పేదాన్నేమో!” అన్నాను.

“చెప్పేదానివికాదు.... ఇంకా జాగ్రత్త గా ఉండేదానివి” కసిగా అన్నారు వారు.

నేను సమాధానం ఏమీ ఇవ్వలేదు

“వాడంటే- యిప్పటికీ నీకు ఇష్టమేనా?”

“ఆతనంటే- నాకు యెప్పుడూ అసహ్యమే...”

“అసహ్యమే ఐతే- ఆతను అనక- “వాడు” అనేదానివి”

అంతబాధలో- దిగుల్లోగూడా- నాకు నవ్వాచ్చింది.

“నేనంటే- నీకంత నవ్వులాటగావుందా? ఐతే విను విజయ్.... నువ్వు మీ ఊరికి వెళ్ళిపో....”

“తెల్లవారాక చూద్దాం...” అన్నాను.

వారివైపునించి సమాధానం ఏంరాలేదు- నిండా రగ్ కప్పుకొని పడుకున్నారు కాసేపటికి వారు నిదురపోయారు. నాకు నిదురరావటంలేదు. నా జీవితం, నా భవిష్యత్తుగురించి యోచనలు వస్తోన్నాయి. ఈ దుమారం విసిరి విసిరి తుఫానై, నా జీవితనౌకని ముంచివేయదుగదా! తగని భయం.... ఐనా ఏదో మొండిధైర్యం చూళ్ళి ఎంతో సేపటికి చిన్న కునుకు వచ్చిన అనిపించింది. అప్పుడే- నిద్రలోనే నన్ను

దగ్గరకు తీసుకుని గట్టిగా కౌగలించుకున్నారు... ఆ కౌగిల్లోకి నా శరీరం వెళ్ళగానే ఎక్కడి చీకట్లు అక్కడ తొలగిపోయినట్టుగా అనిపించింది.

తెల్లవారి నేను నిదురలేచేసరికి బాగా ప్రొద్దెక్కింది. ఆదరాబాదరా మంచం మీదినించి లేవబోతోంటే— నా కొంగు పట్టుకొని “అప్పుడే ఎక్కడికి?” అడిగారు వారు. “బాగా ప్రొద్దయింది. వంటచేయాలికదా!” అన్నాను. “ఈ పూటకి హోటల్ భోజనం— ముందిలారా....” తనమీదికి లాక్కున్నారు నన్ను,

‘నీకు బాగా తెలిసిపోయిందికదూ— నువ్వులేకుండా నేనుండలేనని... ఔనా విజయా?” అడిగారు. నేను సమాచానం ఏమీ ఇవ్వలేదు వారే మళ్ళీ— “నేను రోపంలో ఏమైనా ఆంటే— నువ్వేం మెండ్ చేయకు విజయా... నన్ను వదలిపెట్టి నువ్వెక్కడికి వెళ్ళాదు— నువ్వు లేకపోతే నాకు సాగదు—” అన్నారు ఎంతో అమాయకంగా... నేను వారి రెండుచేతుల్ని తీసుకుని నా కళ్ళకద్దుకున్నాను. ఓ వారంపదిరోజులు— ఇలాగే మిశ్రమంగా గడిచిపోయాయి. ఓరోజు అమ్మనించి ఉత్తరం వచ్చింది. క్షేమసమాచారాలు ఆ ఈ మాటల తర్వాత— ‘మూర్తి అంకుల్ గూడా నిన్ను బాగా గుర్తు చేస్తోంటాడు” అని రాసింది. ఆ మాటలు వారి కంట్లో పడనేపడ్డాయి. “వాడంతగా గుర్తు చేస్తొన్నప్పుడు నువ్వెళ్ళకపోతే ఏంబాగుంటుంది— వెళ్ళు” అంటూ తాను బయటకువెళ్ళి, ఏ రాత్రికో ఇంటికి తిరిగివచ్చారు. ఆ రాత్రి భోజనంలేదు— మా యిద్దరికీ నిదురరాలేదు. తెల్లవారి నేను వంటచేసినా వారు భోజనముచేయలేదు. ఆఫీసుకి ఉపవాసంగానే వెళ్ళారు— వెళ్తొన్నప్పుడు— కొంతపైకం చేయిల్మీద ఉంచుతో—

“ 11 గంటలకి ఎక్స్ప్రెస్బస్ఉంది ... వెళ్ళు— నీకు డబ్బెమైనా అవసరం ఐతే నాకు ఉత్తరం రాస్తొండు— పంపుతాను ” అంటూనే వెళ్ళిపోయారు నేను అవేమీ పట్టించుకోకుండా— వెళ్లి మంచంమీద పడుకున్నాను. వారలా మాటిమాటికి వెళ్ళిపోమ్మనగా ఇంట్లో ఉండటం— అసహ్యంగానే అనిపించింది. కాని ఆమాటలు అంటున్న వ్యక్తి ఏ రకం బాధకి గురై ఆ మాటలు అంటున్నారో— తెలిసినప్పుడు కడుపంతా తరుక్కుపోయింది. వారిగురించి ఇంకా యోచిస్తో— అలాగే నిదుర పోయాను.... తిరిగి సాయంకాలానికి వారొచ్చి తల్పులు బాదినప్పుడుగాని— మెలకువ రాలేదు. నేను వెళ్ళి తల్పులు తెరవగానే, “నువ్వున్నావా?” అడిగారు ఆదోలా... నేను దగ్గరకువెళ్ళి వారి కోటు అది నవరిస్తో— “ఊఁ ఉన్నాను” అన్నాను. ఏమనిపించిందోవారికి వెంటనే నన్ను— బలంగా కౌగలించుకుని— ఊపిరి

సలసని విధానంలో— ముద్దుపెట్టుకున్నారు... ఆ రాత్రంతా మా యిద్దరికీ బాగా సుఖవడ్డానికి కీలకం ఐంది. మళ్ళీ మధ్య కొన్నిరోజులు బాగానే గడిచిపోయాయి— ఆదివారంనాడు— పెద్దన్నయ్య, అన్నయ్యవెంట — మూర్తి అంకుల్ వచ్చారు మాయింటికి— అంకుల్ ని చూడగానే— పై ప్రాణాలు పైకి పోయినట్టుగా అనిపించింది నాకు... వారు ఆక్కయ్యకు విష్ చేశాక, నన్ను అంకుల్ ను— మార్చిమార్చి చూడ సాగారు... “ఆ ఏమమ్మ విజయా, అంతా కులాసేనా, ఎట్లా సాగుతోంది— నీ కొత్త సంసారం... ఏమంటున్నారు మీవారు— ఊరి పెళ్ళయి వచ్చావంటే— అంతే ఇహ— మళ్ళీ రానేలేదేం! ఔనులే ఆడపిల్లల సంగతే అంత—” మూర్తి అంకుల్ మాటలకి—

“రావాలనే అనుకుంటున్నాను కాని...” అని ఏదో మాటవరసకి అసబోతున్నాను— ఈ లోపలేవారు—

మీరు వెళ్ళేముందు తీసుకవెళ్ళురుగాని” అన్నారు. అంకుల్ తోనే... అన్నయ్య అమ్మ, నాన్న, వదిన వాళ్ళగురించి ఆ ఈ మాటలు చెప్పి, ‘సినీమాకి వెళదామమ్మా వంటపని తొందరగా పూర్తి చేసుకో’ అన్నాడు. నేను రానన్న విషయాన్ని ఎంతో బలవంతంమీద— అంగీకరించాడు అన్నయ్య. వారినిమాత్రం ఏ కారణంమీద వదలలేదు, ముగ్గురుకలిసే మ్యాట్నీకివెళ్ళారు. కాని వీరు నాలున్నరకి ఇంటికి తిరిగివచ్చారు. అదివరకే నా వంటపని పూర్తి కాపటంవల్ల తలదువ్వుకొని— సబ్బుతో ముఖం కడుక్కొని— సుదుట కుంకుమ పెట్టుకుంటున్నాను. ‘నీ ముసాబు పూర్తయిందా— ఇంకా బాగా అలంకరించుకో— వాడికి నచ్చొద్దూ’ అన్నారు. వచ్చి రావడంతోనే నేను వారివైపు ఆశ్చర్యంగా చూస్తే ఇంకోవైపు ముఖం తిప్పుకున్నారు.

“ ఈ రకంగా మాట్లాడం మీకు తగటుగా లేదు ” అన్నాను.

“ నీకు తగటుగా వుందికదా...”

“ లేదు. నాకు తగటుగాకూడలేదు. ”

“ వాడు వచ్చింది చూస్తున్నా. మనీషివే మారిపోయావు. వాడంటే అంత అసహ్యం అన్నదానివి — వాడితో అంత సభ్యతగా మర్యాదగా “మీరు — మీరు” అని ఎట్లామాట్లాడగలిగావు — వాళ్ళు ఇంటికి ఎందుకురానిచ్చావు? ”

“ నాకు అతనిమీద ఏదో ఉందని మీకనుమానం. మీగురించి మీకే తే స్పష్టంగా తెలుసుకదా .... ఎప్పుడు మీరు ‘వాడువాడు’ అనేవారు. మరీ ఎందుకంత

మర్యాదగా మాటాడారు. అతనిగురించి తెలిసినా యింటికి ఎందుకు రానిచ్చారు — అతనితో కలిసి సినిమాకిగూడా — ఎందుకువెళ్ళారు? “ సాంఘిక మర్యాదకోసం ”

“ మరి నేను ఆసంఘంలోని మనిషి నేనని ఎందుకనుకోరు? “ ఈసారి వారు సమాధానం ఏం ఇవ్వలేదు — తల్పులు తెరచుకుని బైటకు వెళ్తోంటే మీరు— నేను— ఆపి “ అన్నయ్య భోజనానికి వస్తాడుకదా — మరి మీరు లేకపోతే — ఏం బాగుంటుంది ” అన్నాను — మళ్ళి ఏరాత్రికో తిరిగివస్తారేమోనని .... కాని వారాపినా ఆగకుండా — వెళ్ళి మళ్ళి తొందర్లోనే తిరిగివచ్చారు. అన్నయ్య వాళ్ళు వచ్చేసరికి మామూలుగానే వున్నారు. ఐతే భోజనం ఆస్పడు మాత్రం వారు — అన్నయ్యతో “ విజయని మీ వెంట తీసుకెళ్ళండి ” అన్నారు. అన్నయ్య ఆశ్చర్యపోయి — వెంటనే మళ్ళి సర్దుకుని — “ నేనే అడగాలనుకుంటున్నాను. ” అని ఇంకేదో అనబోయాడు. ఈలోపలేనేను — “ ఇప్పుడు కాదన్నయ్య — రెండురోజులుపోయాక వస్తాను.” అన్నాను అతురతగా ‘ లేదండి — మీ ఇంటికి తీసుకువెళ్ళండి — ఆమె ఆరోగ్యం బాగా లేదు. నేనుచెప్పే వినటంరేదు. ” చాలా సమయస్ఫూర్తితో అబద్ధం ఆడారువారు, వెంటనే మూర్తి అంతగా గట్టిగా నవ్వుతూ ... ఉఱహుహు నాకు ఆర్థం ఐందిలే ఏమనారోగ్యమో! ఐతే నువ్వు రాక తప్పదు. విజయా ... రావాల్సిందే “ అన్నాడు. నామనస్సు ఉయ్యాల ఊగినట్టుఊగుతోంది, వారు మధ్యలోనే భోజనం చాలించి — తిని చెయ్యి కడుక్కోవటానికి — పంపుదగ్గరకు వెళ్ళిపోయారు. అన్నయ్య నావైపు ఆశ్చర్యంగా చూశాడు “ ఈయన ఆరోగ్యం గూడా బాగుండటం లేదన్నయ్యా — అందుకే — రెండురోజులాగి వస్తానంటుంది. ” అన్నాను.

“ నీయిష్టం అలాగే — ” అన్నాడు అన్నయ్య.

6

అన్నయ్య వెళ్ళిపోయిననాడు రాత్రి— ఇల్లు మళ్ళి నరకం అయిపోయింది. నువ్వు రాక తప్పదు—అని వాడన్నాక నువ్వింకా ఇక్కడ ఎందుకున్నావు” అని సాగదీసారువారు.

“ మీరు ఆడినమాటలకి ఏం అర్థంలేదని — యోచిస్తే మీకే తెలుస్తుంది ” అన్నాను

“ షటప్ ” అన్నారు ఎన్నడూ లేనంత కోపంగా .... వారిని వారి మనస్సు మరీ హింస పెడున్నట్లు కర్ణమై బాధ కలిగిందినాకు, ఇంకోరోజు —

విజయా మవ్వు ఇంట్లో ఉండటం నాకు చాలా బాధాకరంగా ఉంది, ఈ బాధని వేమ భరించలేకపోతున్నాను. ” అన్నారు,

“ నేను వెళ్ళిపోతే — మీ కీ బాధ ఉండదా? ”

“ బహుశ. ఇంతగా ఉండకపోవచ్చు — ”

“ మీరు స్పష్టంచేసుకుని చెప్పండి. నేను వెళ్ళిపోవడంవల్ల నిజంగా మీకు సుఖంగా ఉంటే — తప్పకుండా వెళ్ళిపోతాను. — ఎవరైనా మనశ్శాంతితో ఉండటం మంచిదే కదా ” అన్నారు. వారు అప్పుడే అనలేదు. రెండు రోజుల తర్వాత

“ నేను కొంచెం మనశ్శాంతిగానైనా ఉంటాలంటే — ఒంటరిగా ఉంటేనే సరిపడేలావుంది ” అన్నారు. ఈ 5, 6 రోజులు నావైపు కన్నెత్తి గూడా చూడలేదు. వారు.

అలాగే రేపు వెళ్తాను అన్నారు.

వెంటనే తలెత్తి వారు నావైపు చూశారు. ఆచూపును తప్పించుకున్నాను నేను.

ఆ రాత్రి నేను ఎటుతిరిగితే అటు తిరిగారునాతో. కాని నన్ను పలకరించలేదువారు. నేను వెళ్ళటం వారికి యెంతో బాధకలిగిస్తోందని అర్థంబైతోంది. కాని ఏంచేయను.... వారే వెళ్ళిపోమ్యంటున్నప్పుడు!

వారికి సగ్గా వండుకోవటం చేశగాదు. హోటల్ బోజనం సరిపడదు. పైగా ఒంటరితనం అదో బాధ... యెంత యిబ్బంది పడతారో అని కొట్టుకుంటోంది మనస్సు.

పడుకోబోయేముందు — “రేపుదయం ఎక్స్ ప్రెస్ కి వెళతాను” అన్నారు... కొంచెం ఆగి ‘ఊఁ’ అన్నారువారు. ఆ రాత్రంతా నేనూ నిదురపోలేదు. వారూ నిదురపోలేదు. నేను మరీ ఉదయంతోనే లేచి — సూటుకేస్ లో సామాను పర్దుకుని — అన్నం, చారు, కూర వారికోసం చేసి ఉంచాను. బెడ్ మీద వారు అటు యిటు మనల్తోన్నారు. పని బపోయాక వెళ్ళి స్నానం కానిచ్చుకొనివచ్చి — వారిని లేపి — “బస్ కి టైం టైతోంది” అన్నారు.

“బస్ వరకు నేను వస్తాను” అని గుడ్డలు మార్చుకుని —

“రిజ్జె తెస్తాను” అని నా ముఖంలోకి చూచారు అదోలా.

నా కళ్ళలోకి నీళ్ళరాకండా — నాకు ఏడుపురాకండా నన్ను నేను బాగా కట్టు దిట్టం చేసుకున్నాను. కొంచెం సేపటికి — “రిజ్జె వచ్చింది” వారి మాటలు వినిపి

చాయి... నేను భగవంతునిపటందగ్గరకువెళ్లి నమస్కరించి— వంగి వారి పాదా
 కుగూడా నమస్కరించాను. అప్పుడు వారు— తమ రెండుచేతున్నీ— వెనక్కికట్టు
 కుని— ఓ చేత్తో ఇంకోచేతిని గట్టిగా పట్టుకున్నారు. 'ఔం ఐపోతోండాది రండయ్య,
 బయటినించి రిజ్జెవాడికేక... నేను సూట్ కేసు తీసుకుని బయటకు వెళ్ళిపోతో
 న్నాను వారి చెల్లెలు ప్రభ— ఆమె కొడుకు కూర్చున్న రిజ్జె వచ్చి— మా యింటి
 ముందాగింది. వారు ఆత్మతగా ఆ రిజ్జె దగ్గరకువెళ్ళి—

“ఒరే ప్రభా నువ్వు ఇంత అకస్మాత్తుగానా...” అని ప్రభ చేతిలోనించి
 పాపాయిని తీసుకుని నాకిచ్చి, 'నువ్వు లోపలికి పద విజయా అంటూ ఆమె
 సూటుకేసు— మిగతా సామానులు— ఆ రిజ్జెలోనించి ఆందుకుని— క్రిందపెట్టారు—
 నాకోసం వచ్చినరిజ్జె మనిషి అల్లరిచేస్తోంటే— "చుస్తోన్నావ్ కదయ్యా బంధువులు
 వచ్చారు. ఊ! నువ్వెళ్ళు" అని రిజ్జె అతనిచేతిలో తిలరూపి— పంపించారు. వారు
 యెంతో ఆనందంగా చెల్లెలిని తీసుకుని లోపలికివచ్చారు. "వదిన ఎక్కడికి వెళు
 తోందన్నయ్యా?" ప్రభ అడిగింది వారిని— "వాళ్ళ ఊరికి" అన్నారు వారు.

“ఎందుకూ?”

“నువ్వెందుకు వచ్చావు?” నవ్వుతూ అన్నారువారు. కాని ప్రభ ముఖం
 బాగా సీరియస్ గా ఐంది. ఇంకా స్పేషలికే ప్రభ కళ్ళలోనించి నీరు కారిపోసాగాయి
 'ఏడుస్తోన్నావెందుకమ్మా ఊ!' వారు ఎంతో ఆందోళనగా, ఆత్మతగా ప్రభ కన్నీ
 టిని తన ధోవతి అంచులతో తుడిచి— లాలసగా అడిగారు

“తర్వాత చెబుతానులే” అంది. ఏడుస్తోన్న తన కొడుకుని సముగాయిస్తో
 భర్తకి ఆమెకు మధ్య ఏదో తగవు వచ్చి వుంటుందనుకున్నానునేను. వారు ఆపీసుకి
 వెళ్ళకుండా సెలవుపెట్టుకుని ఇంట్లో ఉన్నారు పిల్లవాడికి తలంటి స్నానం చేయించి
 పాలుపట్టి పడకోబెట్టి— తానూ స్నానంచేసి వచ్చింది ప్రభ. ఆందరం కూర్చుని
 భోంచేశాక— తీరుబడిగా కూర్చున్నాం— అప్పుడు వారడిగారు ప్రభని— 'ఊ! చెప్పు
 ఏం జరిగింది... వెంటనే చెప్పు— నేను చాలా అసహనంగా ఉన్నాను' అన్నారు.

“నీ స్నేహితుడు కేశవ్ నేను ప్రేమించుకున్నాంగదా!” అంది

“ఇప్పుడాసంగతి ఎందుకూ! కులాలువేరని— మనవాళ్ళు వాళ్ళవాళ్ళు ఒప్పు
 కొలేదుకదా— ఇప్పుడు వాడిక్కడ భూసాల్లో వున్నాడు— చక్కగా ఇంకో అమ్మ
 యిని చేసుకుని— నువ్విక్కడ వెళ్ళిచేసుకుని— పాపాయినికని— హాయిగానేవున్నావు
 ఇప్పుడు వాడి సంగతి ఎందుకు? ఎప్పటిదో 4, 5 ఏళ్ళనాటి సంగతి...” వార

నామ - విన్నవించుచున్నాను.

'జీవనానికి పాతనంగతి - అక్కరలేనిది కాని వారికి అలాకాదు - జీవన్మరణ సమస్యలు -' ప్రభ అంది

'ఫ్రాంట్ నెస్ -' వారన్నారు వెంటనే. కొంచెం ఆగి మళ్ళీ వారే - "ఐనా అకస్మాత్తుగా ఈ సంగతి ఎందుకు వచ్చిపడింది?" అడిగారు ప్రభని.

'వారి స్నేహితులు ఎవరో చెప్పారట - కేశవ ప్రేమించిన ప్రభ నీకు చిన్నది అని.'

"ఊ, ఐతే ఏమైంది" వారడిగారు.

సంభాషణంతా వారిద్దరిమధ్యలోనే జరుగుతోంది. ప్రభ సమాధానం ఏం ఇవ్వలేదు. వారే మళ్ళీ.

'ప్రేమించుకోవడం తప్పటనా?' అడిగాడు వెటకారంగా నవ్వుతో.

'ఒకరిని ప్రేమించి ఇంకొకరిని వెళ్ళిచేసుకోవటం - క్షమించరాని నేరమట'

'అతను ఎవరనీ ప్రేమించలేదటనా?'

'లేదట...'

'బెటపడివుండదు... ఐనా ఈ రోజులో ఆ ఎమోషన్ రానిదెవరికి... లేట్ మ్యారేజీస్ లో అన్ని ఈ గొడవలేకదా" వారి మొదటిమాటకి నవ్వాల్సింది కాని అపుకున్నాను. వారే మళ్ళీ 'ఐనా ప్రేమించినట్టు నువ్వెందుకు ఒప్పుకున్నావు ఆ విషయాలేవీ నాకు తెలియవని అనలేకపోయావా?' ఈ రకం గొడవలు సంసారంలో రాకండా ఉండాలంటే - కొన్నయినా అబద్ధాలు ఆడకపోతే సాగదమ్మా ప్రభా" అన్నారువారు నేను ఏదో మాటాడబోయి ఊరుకున్నాను.

"నా తప్పేం తేనప్పుడు అబద్ధాలు ఎందుకాడాలన్నయ్య" అంది ప్రభ.

"నిజమే అనుకో కాని..." నసిగారువారు.

'మా సన్నిహిత - ఉత్తరాలవరకే అని నీకే తే తెల్సుకదా?'

.ఊ,

"ఈ మాట వాయి నమ్మరు. ఇంకా ఏమేమి జరిగాయా అసలు నీ కారెక్కరే మంచిది కాకపోవచ్చు - అందుకే ప్రేమించిన ప్రియుడు వదిలివేసాడు - అంటారు' ఏడుస్తో చెప్పింది ప్రభ.

"తన భార్యగురించి అంత హీనంగా - యోచించటానికి - నీ భర్తకు సిగ్గేయలేదా?' వారడిగారు.

'ఈ భర్తల మనస్తత్వాలే అంత ప్రభావన్నయ్యా భార్యదగ్గరికి వచ్చేసరికి ఎంత సీచంగ నెనా- హీనంగానెనా మారిపోతారు" అంది.

వారు చాలా సేపటివరకు మాటాడలేదు.

'నన్ను తల్లిగరింటికి వెళ్ళిపోమ్మని- తనదగ్గర ఉండాల్సిన అవసరం లేదని- వెళ్ళగొట్టారు..." కన్నీళ్లు తుడుమకుంటూ అంది ప్రభ.

'వెళ్ళగొట్టడానికి వాడెవడూ- ఆ ఇంటిపై వాడికెంతో- నీకూ అంతే అధికారం వుంటుంది' ఆవేశంతో ఊగిపోతో వారన్నారు.

'విడాకులిస్తారట నాకు'

"చర్మం చీల్చేస్తామనిచెప్ప" కోపానికి తట్టుకోలేకపోయారు.

"వీడు నా కొడుకుకాడు ఎవరికి పుట్టాడో- వాడు నువ్వు వెళ్ళిపోండి. అని ఇంట్లోనించి తోసేసారు' ఆ తర్వాత నోట్లోంచి కబ్బం రాకండా కొంగు గుక్కుకుంది ప్రభ నా కళ్ళలోకిగూడా నీళ్ళొచ్చాయి.

'వాడసలు మనిషా! పశువా!! ఈ రకం వేషాలు వేస్తే- ప్రాణాలుదక్కవని చెప్పలేకపోయావా? వారి ఆవేశానికి భయపడిపోయి 'ఈ రకం విషయాలలో ఆవేశం తెచ్చుకోవద్దండి.... స్థిమితంగా యోచిద్దాం- అప్రయత్నంగానేఅన్నాను నేను, వారు నా వైపు గూచి... ముఖం ఇంకోవైపుకు తిప్పుకున్నారు, కాస్సేపటికి మళ్ళీ వారే 'ప్రభా! నువ్వు నిశ్చింతగావుండు- నిన్ను, నీ కొడుకుని- నేను చూచుకుంటాను. నేను బ్రతికిఉన్నంతకాలం నీకు ఏ దిగులు అవసరంలేదు. నువ్వసలు అక్కడికి వెళ్ళాల్సిన అవసరంలేదు. వెళ్ళకు- ఏంచేస్తాడో చేయని- నిన్ను అన్నివిధాల నేను చూచుకుంటానమ్మా" అన్నారు- చెల్లెలిమీద మమకారంతో వారు ఏమీ ఆలోచించకుండానే మాటాడుతోన్నారు గబాగబా.

'అన్నివిధాల అంటే?' నేనే అడిగాను వారిని.

'కూడు- గుడ్డ- అబ్బాయి చదువు ఇవన్నీ చూచుకోగలనుఁ అసలు మా అస్తిలో ప్రభకుగూడా ఓ భాగం ఇస్తాను ప్రభ బతకలేదా? ఈ మహాపురుషుడే కావాలా దానికి' అన్నారు ఎంతో ఆవేశంగా...

'ఈ అవసరాలు తీర్చుకోలేకే- బ్రతకలేకే ప్రభ అతన్ని పెళ్ళాడి- అతని దగ్గరికి వెళ్ళిందా?' అడిగాను.

'ఐతే ఏ చెయమంటావ్: నా చెల్లెల్ని నమ్ము, మాకు దయాభిక్షపెట్టి దాన్ని ఏలుకో అని- అతని కాళ్ళప కు బ్రతిమాలాలంటావా?" వారు ఇంకేదో అన

బోతున్నారు మధ్యలోనే ప్రభ- 'ఎవరూ ఏం ఆడగాల్సిన అవసరంలేదు— ఐనా ఎందుకడగాలి? ఈ కాలానికి ఆకాస్ట ఉత్తరాలు రాసుకోవంత పవిత్రంగా ఎవరూ లేరు. ఉండరు— అదే ఓ పెద్ద అపరాధంకింద జమకడితే— ఎవరే—చేస్తారు నాకు బైపు వచ్చు— షార్టుహ్యాండ్ వచ్చు స్టెనోగా కొంతకాలం పనిగూడాచేస్తాను. ఇప్పటికీ ఉద్యోగం సంపాదించుకుని— నేను నా పాప బతగలం ఆ బుద్ధిలేనిమనిషి దయా టాక్సీజ్యాలు ఎవరూ కోరటంలేదు, కోరం" అంది. ప్రభ ఆవేశాన్నిచూచి వారి ఆవేశం కొంచెం తగుముఖంపట్టింది.

“ఇప్పుడు బాధలో, ఆవేశంలో ఉన్నాం. ఈ విషయంగురించి యోచించ వద్దు, నాలురోజులుపోనీ, స్థిమితంగా యోచిద్దాం” అన్నాను నేను.

“ఏం స్థిమితం వదినా? వట్టి అనుమానపుమనిషి ఎప్పుడూ ఇంకో దృష్టి తోనే నన్ను చూస్తోంటారు. ఆ రకం మనిషిపై మనకు గౌరవం, ప్రేమ, ఆఖిమా నం ఏం కలుగుతాయి? వద్దు చాలా దూరంగా ఉండటమే నయం, అసలు నేనక్కడికింక వెళ్ళను ఇంట్లోనించి వెళ్ళిపోమ్మని తోపేసాక మళ్ళీ వెళ్ళేందుకు నేనేం ఆదికాలంనాటి సతివ్రతనుకాను” అంది.

ఆ రోజంతా— ప్రభ తన భర్త గురించే ఏవేవో చెప్పింది. ఆ మాటలతోనే రోజు గడిచిపోయింది. తర్వాత ప్రభ కొడుకుతో— అందమైన కాలక్షేపం జరి గింది. సాయంకాలం, వారు. నేను, ప్రభ నినిమాకివెళ్ళొచ్చాం ప్రభకొడుకు థియేటర్లో ఏం ఆల్లరిచేయకపోవడం నాకు చాలా ఆశ్చర్యంగానే అనిపించింది. “వాడికి తెల్పు థియేటర్లో ఆల్లరి చేయకూడదని” అది ఇంటికి వచ్చాక నవ్వుతూ ప్రభ.

రాత్రిపూట ప్రభకి ముందుగదిలో ప్రక్కపరిచాను. అందరం ఒక్కచోటనే పడుకుందాం అంటే— ఒప్పుకోలేదు ప్రభ “ఏం నన్ను రేపే సంపించటానికా ఏం?” అంది నవ్వుతోనే అందాక మా గదిలో మేము పడుకున్నాం వారు మంచమీద పడుకుని— పై కప్పుకేసి చూస్తో ఏదో ఆలోచిస్తోన్నారు. కాస్సేపాగి నేను—

“నేను రేపు వెళ్ళిపోనా?” అడిగాను ఉదయం వారు ఉండమని స్పష్టంగా అనందే ; ప్రభని చూడగానే నేనే ఉన్నాను కాబట్టి.

“నీ యిష్టం” అన్నారువారు.

“మీ యిష్టంకోసం వెళ్తున్నాను... నాకిష్టంకాదు.”

“_____”

“మళ్ళీ ఆకస్మాత్తుగా “వెళ్ళిపో” — అవగానే అప్పుడు వెళ్ళిపోమ్మం

టారా?”

“ఇప్పుడు నేను చాలా బాధలో వున్నాను విజయా! నన్ను విసిగించకు...
ప్రభ జీవితం ఏమైపోతోందో! ఏమో!

“_____”

“ఎప్పుడో చిన్నతనంలో— తెలియని అపస్తలో— ఎవరికో ప్రేమలేఖలు—
రాసినంతజ్ఞాతాన— ఆ విషయం భర్తకి చెప్పటంలో— =రం ఏమైనా మితిమీరిన
తెలివితక్కువతనం కాకపోతే!” వారన్నారు నాతో....

“చెప్పమని బలవంతం చేసివుంటాడు భర్త.... భయపెట్టివుంటాడు— నిజం
చెప్పకపోతే— ప్రాణాలు తీసుకుంటాననిగాని అన్నాడేమో!”

“చస్తే చాపని— ఇప్పుడు దీనికి వచ్చి దిగడా తిప్పలా అమ్మకు, నాన్నకు
తెలిస్తే ఎంత బాధపడ్తారు. ఊళ్ళోవాళ్ళు ఏమనుకుంటారు? అన్నట్టు నువ్వు
గాయంమీద కారంచల్లటంలేదుగదా” అన్నారు.

“లేదు” అన్నాను. ఐనా మళ్ళీ వారింకేం మాటాడలేదు. నేను వెళ్ళనా,
ఉండనా— యోచిస్తో నిదురపోయాను. మానసికమైన దిగులువల్ల— శరీరంగురించి
పట్టించుకున్నట్టులేదు వారు, నాకు దూరంగానే నిదురపోయారు.

మూడు నాలుగు రోజులు, ప్రభకు సంబంధించిన విషయాలతోనే గడిచిపో
యాయి. ప్రభతో వారన్నారు. ఈ విషయం గురించి— అమ్మ, నాన్నలకి తెలపకు
వృద్ధాప్యంలో వాళ్ళకి మళ్ళీ ఈ బాధగూడా ఎందుకు! మనకు చేతనైన విధానంలో
మనమే ఏదైనా సరిష్కారం చేసుకుందాం. అంతవరకు నువ్వు నాదగ్గరవుండు—
పోవాలంటే అమ్మకు ఉత్తరం రాయి— ఏదో సందర్భం చూపించి— దానికోసం
కొన్నిరోజులవరకు అన్నయ్యదగ్గర ఉంటున్నానని” అని ప్రభ “అలాగే” అని
ఒప్పుకుంది. ఈలోగా మా అమ్మనించి ఉత్తరం వచ్చింది. ‘నీ ఆరోగ్యం బాగా
లేదట— మూర్తి అంకుల్ గూడా అంటూఉంటాడు ఏలాగై నా వీలుచేసుకుని నాలుగు
రోజులకోసం వచ్చిపో” అని. నేను ఉత్తరం చదువుకోవబం ఐపోగానే “ఎవరు
రాసారు ఏం రాసారూ?” అడిగి రునారు. ‘అమ్మ రమ్మని రాసింది” అన్నాను.

“ఏదీ ఇలాతే” అని ఉత్తరం చదివి— “నువ్వు అక్కడికి వెళ్ళటానికోసం
వాడు బాగానే ప్రయత్నం చేస్తోన్నాడుగదా— మరి వెళ్ళవెందుకూ?” అన్నారు
అదోలా ముఖంపెట్టి.

“నన్నారకు మాటలనకముందు— ఆ చోటనే ప్రభనెందుకూహించు

కోరు? అడిగారు. అనుకోకుండానే.

“నోర్మాయి. పక్కిభక్తు నీకూ పోలికేమిటి దాన్ని ఎవరూ బలవంతం చేయలేదు — దాన్ని చెరిపివేయడానికి ప్రయత్నించే దమ్ములెవరికి లేకుండానాయి... నీలాగా అడ్డమైనవాళ్ళ శరీరాలన్నీ చూస్తోకూర్చోలేదది” అన్నారు అపరిమితమైన కోపంతో —

“ఆవిషయం ఆమె చెప్పాలి. మీరు కాదు. మా అన్నయ్యని అడిగితే — నాగురించికూడా ఇంత ఆవేశంగా అనుకుంటాడు ఇంతవరైనా అడిగితే మీగురించి గూడా ఏమైనా బైటపడొచ్చు.” అన్నాను

“ఈడియట్ నాసహనాన్ని పరీక్షిస్తున్నావ్! ప్రభ ఇంట్లోవుందని పూరుకుంటున్నాను. ” అన్నారు చాలా తగ్గుస్థాయిలో మహా కోపంగా

“ముందు భార్యకో ఎలామాటాడాలో తెలుసుకోండి, నేను మీ పనిమనిషిని కాదు. ఈడియట్ గీడియట్ అంటే పడడానికి “ ఎంత ప్రయత్నించినా నాకోపం అదుపులోకిరాలేదు. ”

“ నీబోటి దానికిగూడా ఇంత తల బిరుసా! ఐతే వెంటనే ప్రయాణంకట్టు నాయింట్లో మరో క్షణం ఉండటానికి వీలు లేదు ”

“ ఇంతకన్నా మీరు చెయ్యొచ్చేదేమిటి? ” అన్నాను. గదిలోనించి బైటకు వస్తూ. ఇంకోరోజు చాలా నిశబ్దంగాను ఇంట్లోనుంచి బైటపడ్డాను. నేను వచ్చేముందు ప్రభ నాకు ఒంటరిగా ఏం తోచదు వదినా! నువ్వు తొందరగా వచ్చేయి అంది. మాగొడవ గురించి అమ్మకేం తెలియదు.

రెండు మూడు నెలలైనా అమ్మవాళ్ళ దగ్గర్నుంచి కదలక పోయేసరికి వాళ్లు పీమని ఆడగలేక వూరుకోలేక బాధపడసాగారు. వారినుంచి ఉత్తరంముక్కకూడా రావడంలేదన్న సంగతి గమనించినట్టు — ఇంకా ఊర్కోలేనప్పుడు —

“ ఏమిటిరా తల్లీ! విషయం ఏమిటి? ” అడిగారు అమ్మనాన్న కలిసి

“ నేను ఇక్కడ ఉండటం మీకు భారంగానైతే లేదుకదా? ” అడిగాను.

“ భారంకాకపోయినా అసంతోషంగాదిగులుగావుంది ” అన్నారు. నాన్న

“ నాకు వారికి మధ్య పోట్లాట వచ్చిందనాన్న ”

“ ఎందుకమ్మా? ” ఇద్దరు ఒక్కసారే అడిగారు.

“ ముందు పినండి — ఆటుమగల పోట్లాటమధ్య ఎవలొచ్చినా అదింకా పెరుగుతుందేకాని — పరిష్కారం కాదని — మీరైతే ఒప్పుకుంటారుకదా? ”

“ ఔననుకో ... కాని చూడు ”

“ ఇన్నేళ్లు పెంచారు. ఓనాలురోజులు ఓపిక పట్టుకోలేరా? ”

“ అయ్యో! ఆదికాదుతల్లీ ... ” బాధగా నాన్న వీదో అనబోయారు.

నాన్న! మీరు బాధపడొద్దు. నాగురించి మీరెవ్వరూ కల్పించుకోగూడా వద్దు నాన్న ... నాగురించి నేను చూసుకుంటాను. మీరు మాత్రం నన్ను తొందర పెట్టకండి. ప్లీజ్ నాన్న ” ... అన్నాను. నాన్న ఏమనుకున్నారో - అక్కడినుండి లేచి వెళ్ళిపోయారు. కాసేపటికి అమ్మగూడా వెళ్ళిపోయింది. అన్నయ్యకు వాస్వ భావం తెచ్చును - ఏం కల్పించుకోలేదు. ప్రభ దగ్గర్నించి మాత్రం - వారానికి నాలురోజులకు ఉత్తరాలు వస్తానే ఉన్నాయి. మీ యిద్దరిమధ్యగూడా వీదోపోట్లాటే నడుస్తోవుంటుంది, కాని ఇంకా ఎంతకాలం! మధ్య నన్ను బోర్ కొట్టేస్తున్నావు వీమైనా కల్పించుకుని - నువ్వు వచ్చేయి వదినా! ” మొన్నటి ఉత్తరంలోరాసింది.

నేను వచ్చిన నాలు నెలలకి వారినుంచి ఓ ఉత్తరం వచ్చింది. అందులో - “ విజయ: ఏం చేసినా మనిద్దరం కలిసి ఉండలేమని తేలిపోయింది. ఆవిషయాలేవీ నేను మర్చిపోలేను. అవి జ్ఞానకంగా - నీతో ఉండలేను పోతే నేను ముసలి వాణ్ణికాను ఇన్నిన్ని రోజులు భార్యకు దూరంగా ఉండటం నాకుసాధ్యం కావడం లేదు. అందుకు - నాకు సీసంచి విడాకులుకావాలి. నేను కొన్ని కాగితాలు పంపిస్తాను, వాటిమీద సంతకంచేసి పంపుతావని ఆశిస్తాను,

ప్రభాత్ అనిరాసివుంది. ఆ ఉత్తరం చదివాక నా కంటికి నీటిచుక్కరాలేదు మనస్సులో చిన్నఎత్తు బాధ కలగలేదు. మనస్సు రాయి ఐపోయిందో ఏమో!

ఆ ఉత్తరానికి నేనేం సమాధానం ఇవ్వలేదు.

వారంపదిరోజులకి వారే వచ్చారు వారు కళ్ళలోపడగానే ఎందుకో ఎక్కడ లేని దుఃఖం ముంచుకవచ్చింది. వారితో ఏకాంతం కావాలని.... వెంటనే వారిని తీగలా పెనవేసుకోవాలని - విపరీతవిధానంలో మనస్సు ఆతృత పడసాగింది. వారికి అల్లుడికి జరిగే మర్యాదలు - అన్నీ జరిగాక... రాత్రికి - వెనకగదిలోపడక వేసాను అమ్మ చెపితే. విధిగా నేనుగూడా ఆ గదిలోకే వెళ్ళాల్సి వచ్చింది. నేను కనిపించగానే వారు -

“నీకు మొన్నటి ఉత్తరం అందలేదా?” అడిగారు.

“అందింది” అన్నాను. వారి ఆరోగ్యంగురించి ప్రభగురించి అడగాలను కున్నదాన్నల్లా...

“మరి ఈ గది - ఈ ఏర్పాట్లన్నీ ఏమిటి?”

“అమ్మవాళ్ళకి తెలియదు...”

“ఎందుకు చెప్పలేదు.... సాధ్యమైనంత తొందరగా వాళ్ళతోగూడా చెప్పటం మంచిదని నీకు తెలియదా?”

“ప్రభగురించి అత్తయ్యవాళ్ళకి తెలియవచ్చారా?” అని అడగానే “ఓహో” అని ఊరుకున్నారు.

“నాకు విడాకులిచ్చి ఏంచేస్తారు?” నేనే అడిగాను.

“అదేంమాటా! ఇంకో పెళ్ళి చేసుకుంటాను” ఇంకోవైపు ముఖంచేసుకొని అన్నారు.

“ఆమె వెనకాలగూడా ఏదైనా కథవుంటే...?”

“ఇప్పుడు తెలిసిపోయిందిగా! పెళ్ళికన్నా ముందుగానే అడుగుతాను”

“అడుగుతే నిజం చెబుతుందని మీకేం తెల్సు. ఆమెకు ఓ అన్నయ్య ఉండొచ్చు. కొన్ని సందర్భాల్లో - అబద్ధం అవసరం అని - పెళ్ళికన్నా ముందుగానే చెల్లెలితో చెప్పి ఉండొచ్చు. అలాటప్పుడు నిజం మీకెలా తెలుస్తుంది.”

“అదీ ఒకందుకు మంచిది - నిజంవల్ల కలిగే అశాంతినే తప్పింతుంది.”

‘తప్పదు - నిలకడలేని మనస్సుకు - అప్పుడుగూడ అశాంతే ఉంటుంది, తీరా ఇంకో పెళ్ళి చేసుకున్నాక మీకనిపించవచ్చు. విజయకి చిన్నతనంకో ఎవరో చెరచడానికి ప్రయత్నం చేసారని... తెలియని అమాయకతలో అలా జరిగిందట కాని ఈమె... మనస్ఫూర్తి గానే ఎవరినైనా - ఎన్నెన్నిరోజులో అనుభవించిగూడా ఉండొచ్చుకదా.... ఇలా జరగకానికిగూడా అవకాశం ఉందికదా అని... ఈ రకపు యోచనలన్నీ - యోచించగలదు మీ మనస్సు’

‘ఈపాటి యోచించలేకే నిన్ను వదులుకుంటున్నానా? పదేళ్ళ పిల్లని పెళ్ళి చేసుకుంటాను’

“అప్పుడు ఆ పిల్ల విజయ బొతుంది మీరు మూర్తి అంకుల్ బాతారు”

అంతకు తప్ప పనికిరాదమ్మాయి అదీ మూడు నాలు ఏళ్ళు ఓపికపడితే చాలు...”

‘మీరు ముసలివారుకాదని - మొన్నటి ఉత్తరంలో రాసారుకదా... మరి మూడు నాలు ఏళ్ళవరకు...’

‘నేను మగమనిషిని. నాకు ఎన్నో సౌకర్యాలుంటాయి. నేను ఏంచేసినా

నన్ను అడిగేవారుండరు.”

‘వేశ్యలదగ్గరకు వెళతారా?’

“ఔను” కసిగా అన్నారు.

“వేశ్యలేరు. ఆ విషయంలో మీకు పట్టంపులేకపోతే— సన్నింతగా సాధించేవారుకాదు. ఎందరో అనుభవించిన మనిషిని— మీరు తాకలేరుగూడా— మీకీ బలహీనతవుంది. ఐనా మీరేంచేసినా— సాగుతుందని ఎట్లా అనుకుంటున్నారు, ప్రభభర్త చర్మం ఒలిచేస్తానని, ప్యాణాలు దక్కపని— మీరు ప్రభతో అనలేదా? పైగా అతను మనిషి— పశువా అన్న సందేహంగూడా మీకు కలిగింది’

“ఈ రకంగా నువ్వు నన్ను ఒప్పించి, నా వెంటవచ్చి— నాతో కాపరంచేద్దామని అనుకుంటున్నావా?”

“అలాకాదు. ఏదైనా ఓపని చేయకన్నముందు— దాని బాగోగులు గురించి అన్నిరకాలుగా యోచించాలి. చేసాకకాదు.... పెళ్ళి తర్వాత నన్ను వదులుకోవటానికి మీకు ఎంత ఇబ్బందిబాతుందో చూడండి. అదే పెళ్ళికన్నా ముందే తేక్షణంలో తేలిపోయేదికదా.....

వారు చాలా సేపు నిశ్చబ్దంగా వుండి.... ఎంతో సేపటికి.

“విజయా! నువ్వంటే ఇష్టంలేకకాదు.... నువ్వు మంచిదానివికావనికాదు. కాని ఏమి చేయనూ... నన్ను అ భావన పిశాచంలా పట్టుకునిపీడుస్తోంది విజయా... క్షణంగూడా నేను స్థిమితంగా ఉండలేకపోతోన్నాను...” వారు ముఖం దాచుకుని బోర్లాపడుకుని బాధపడసాగారు. నా మనస్సు కొట్టుకలాడసాగింది. వారినాబాధనింప తొలగించగలిగితే బాగుండునని— పీకుతోంది హృదయం.... వారిదగరకు వెళ్ళి నేను కొంచెం ఖనా మిగలకుండా వారిలో కలిసిపోగలిగితే— “నువ్వు—నేను” అన్న భేదం తొలగిపోయేదికదా.... చెడయినా, మంచయినా— ఇద్దరికీ ఒక్కటి అయ్యేదికదా అవిపిస్తోంది. కాని ఏంచేయను నేను—? వారు విడాకులు కోర్తోన్నారనికదా ... దగ్గరకు వెళ్ళే అపార్థం చేసుకోరానన్ను.

“విజయా.... అదంతా అబద్ధమని— తమాషాకు— నువ్వు కల్పించే చెప్పావని— చెప్పు విజయా....” వారి కంఠం బొంగురుపోయి వినిపించింది.

నేనేం మాటాడలేదు దగ్గరకు వెళ్ళి, మంచంమీద కూర్చుని వారి తల, వీపు నిమిరాను, అంతే— ఉన్నపళంగా నన్ను తనమీదికి లాక్కుని కిందికివేసి గట్టిగా చేతుల్లో బంధించి ముఖంమీద ముఖంపెట్టి— ఊపిరాడనివిధానంలో ముఖం

వన్నమాట.”

ఓను, అన్నట్టు తలూపాను.

“నరకంకాదు, మనిద్దరం కలిసి స్వర్గమే సృష్టించుకుందాం. ఐతే— ఎంత అవసరంపడ్డా— మళ్ళీ నువ్వీ ఇంటికి రావద్దు. వాడి కళ్ళలో పడొద్దు— వాడు నీతో మాటాడగూడదు... వాడు నా కళ్ళకు కనిపించగూడదు.”

“ఇవన్నీ తప్పకుండా చెయ్యొచ్చు. అసంభవమైనవేవీకావు. కాని ఇవన్నీ అవసరమా మీరు బాగా యోచించి చెప్పండి. మీకోసం— మనకోసం మనకు సాధ్యమైనవి ఏవై నా చేసుకోవచ్చు. కాని అమ్మ, నాన్నలదగ్గర మంచివి— చెడువికార్యాలు జరుగుతాయి— ఇప్పుడు మనం రాకపోయినా సాగుతోంది. కాని అంత తెగింపుకు అవసరం ఏమిటి వాడు ఎవడితోనూ నేను చస్తే మాటాడను— అటు కన్నెత్తి చూడను. కాని వాడు మీ కళ్ళలోగూడా పడొద్దు— అంటే— అతన్ని నేను శాసించగలనా?”

“అది వేరు విజయా...”

“ముందు మీరు వినండి. మీరు నాకు విడాకులిస్తానన్నా మీపై నాకు నమ్మకంపోలేదు. వేళ్ళదగ్గరకు వెళతానన్నా— ఇంకో పెళ్ళి చేసుకుంటానన్నా— మళ్ళీ మీవెంట— ఏదో నమ్మకంతోనే వస్తోన్నానుకదా... ఆ రకం నమ్మకమే— మీకు నాపై గూడా ఉంటేనే నన్ను మీవెంట తీసుకవెళ్ళండి. అప్పుడయితేనే నేను మీవెంట రాగలుగుతాను. మనస్పర్థలు మనిద్దరికి వచ్చాయి. అడ్డెసు కొవాలింది మనిద్దరం. అంతేకాని— మనకి సంబంధించనివారెవరకూ అవసరం ఉన్నా లేకపోయినా ఈ విషయం చెప్పి వాళ్ళందరినీ మనకు అనుకూలంగా నడుచుకొమ్మనిచెప్పటంలో నావరకునాకే ఏమీ అర్థం కనిపించటంలేదండి”

“ప్రభ కొడుకుని చూచాక, ఆ రకం పాప— నాకూ కొవాలనిపిస్తోంది.

విజయా! నీకు సాధ్యమైనంత తొందరగా నాకు బాబునివ్వు. అన్నట్టు— నువ్వు చెప్పింది యధార్థమే అని నన్ను దోచుకోబోయారు.

“హైద్రాబాద్ వెళ్ళాక” అన్నాను

“నామీద నమ్మకంలేదా?” ఆశ్చర్యపోయి అడిగారు.

“మీరు నమ్మకం గురించి అడిగారా? నేను మూడ్ గురించి చెప్పాను.”

“చంపావ్ పో...” అని నవ్వి— తనను తాను సంభాళించుకున్నారు.

చాలా ఉదయంతోనే లేచి- మేము మొదటి బస్ కే ప్రయాణంకట్టాం వచ్చే ముందు ఆమ్మ, నాన్నగాని, అన్నయ్యగాని “ఇంత అకస్మాత్తుగా ప్రయాణం ఏమిటి?” అని అడగలేదు. కుభస్య శీఘ్రం అనుకుని వుంటారు. కనీసం “సాయంకాలమో- మధ్యాహ్నమో వెళ్ళండర్రా!” అనిగూడా అనకపోవటంలో. నా సుఖంగురించి వాళ్ళ తొందర అర్థమైంది.

మేము ఇల్లు చేరుకునేసరికి ఇంటికి తాళంవుంది.

“ప్రభ ఎక్కడా?” ఆందోళనగా అడిగాను వారిని.

‘వెళ్ళిపోయింది.’

‘ఎక్కడికీ? కీచుమంది నా కంఠం.’

“ఇంకెక్కడికీ- భర్త దగ్గరకు వెళ్ళింది” అని- ఇంటితాళం తెరిచారు. నేను సూట్ కేస్ పట్టుకుని ఇంటికివెళ్ళాను. ఆమ్మ వాళ్ళిచ్చిన పళ్ళబుట్ట, ఫలహారంబుట్ట పట్టుకుని వారూ లోపలికి వచ్చారు.

ప్రభ భర్త దగ్గరకు ఎట్లా వెళ్ళింది. అతను వచ్చి తీసుకవెళ్ళాడా? ఈమె వెళ్ళిందా? చాలా ఉత్సాహంగా ఉంది ఈ విషయం తెలుసుకోవటానికి, కాని వారు చెప్పింది ఎందుకడగాలి- అవసరంగా అనిపిస్తే- వారే చెబుతారుకదా- అని ఊరు కున్నాను. అదివారం కావడంమూలాలానా వారు ఆఫీసుకి వెళ్ళలేదు. ఇద్దరం కలిసి- ఇల్లు శుభ్రం చేసుకున్నాం. నేను వంట చేసాను ఇద్దరంకలిసి భోంచేస్తోన్నప్పుడు-

‘ప్రభ ఎలా వెళ్ళిందో తెలుసుకోవటానికి నీకు ఆతృతగా వుండికదూ?’ వారే అడిగారు.

“ఎట్లా వెళ్ళే ఏం! భర్త దగ్గరకు ప్రభ వెళ్ళగలిగిందిచాలు” అన్నాను. ఎప్పుడో ఓసారి వారే చెప్తారని, వారికి ఏం అనిపించిందో, తనకోసం కలుపు కున్న అన్నంలోనించి ఓ ముద్ద తీసి నా నోద్లో పెట్టి-

“మనం హైద్రాబాద్ కు వచ్చేకాం విజయా” అన్నారు.

నాకు నోద్లోముద్ద- నమిలమింగడానికికూడా సిగ్గయింది.

“పిచ్చిమనిషివి... ముందు అన్నం తిను.” అన్నారు నవ్వుతూ ఎంతో ఆత్మీయంగా వారు